Ten Thousand Eyes: The Amazing Story of the Spy Network That Cracked Hitler's Atlantic Wall Before D-Day Richard Collier pdf download

https://ebookmass.com/product/ten-thousand-eyes-the-amazing-story-of-the-spy-network-that-cracked-hitlers-atlantic-wall-before-d-day-richard-collier/

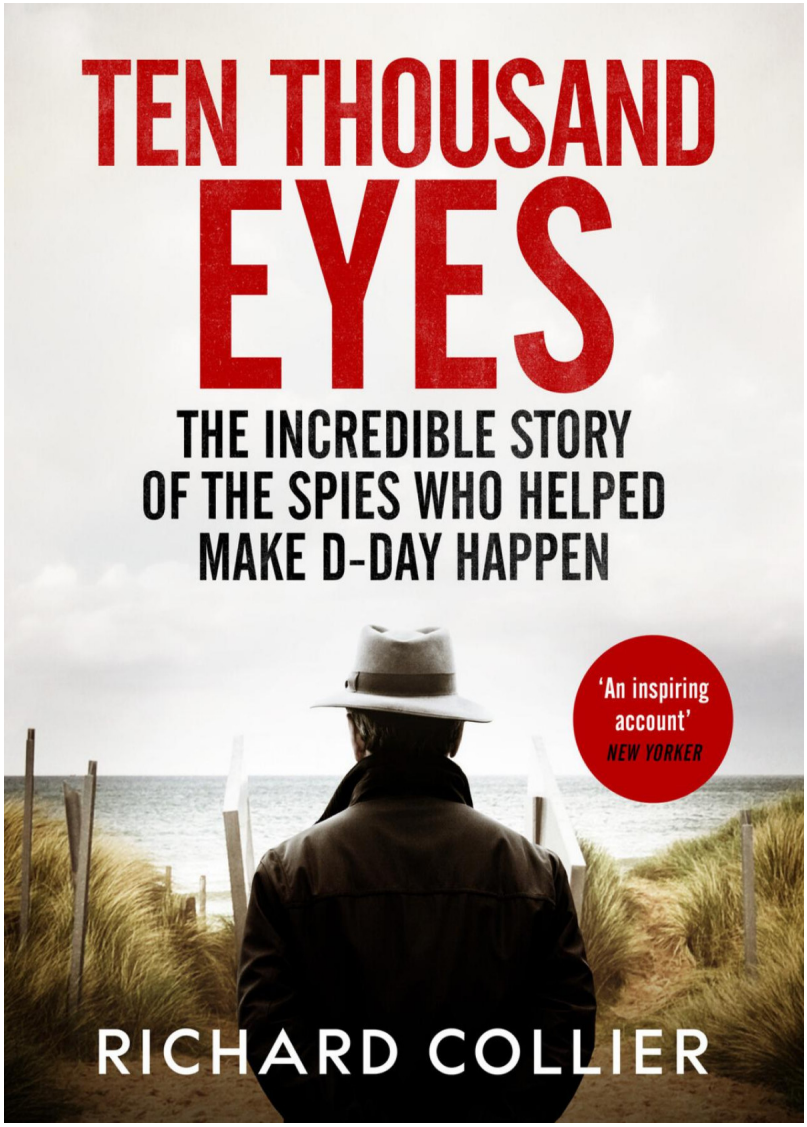

Explore and download more ebooks at ebookmass.com

We believe these products will be a great fit for you. Click the link to download now, or visit ebookmass.com to discover even more!

Habitability of the Universe before Earth Richard Gordon

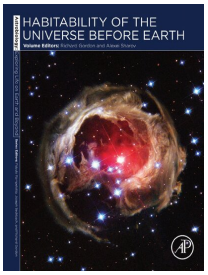

https://ebookmass.com/product/habitability-of-the-universe-before-earth-richard-gordon/

Pegasus: The Story of the World's Most Dangerous Spyware Laurent Richard

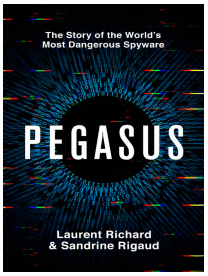

https://ebookmass.com/product/pegasus-the-story-of-the-worlds-most-dangerous-spyware-laurent-richard/

The Implications of Emerging Technologies in the Euro-Atlantic Space: Views from the Younger Generation Leaders Network Julia Berghofer

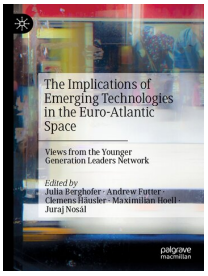
The Implications of Emerging Technologies in the Euro-Atlantic Space
Views from the Younger Generation Leaders Network
palgrave macmillan

https://ebookmass.com/product/the-implications-of-emerging-technologies-in-the-euro-atlantic-space-views-from-the-younger-generation-leaders-network-julia-berghofer/

Line of Glory: A Story of the Alamo Thomas D. Clagett

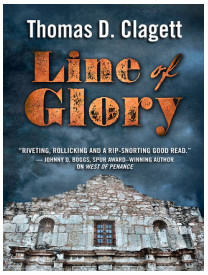

https://ebookmass.com/product/line-of-glory-a-story-of-the-alamo-thomas-d-clagett/

The AFib Cure John D. Day

https://ebookmass.com/product/the-afib-cure-john-d-day/

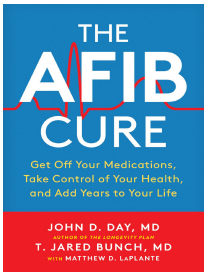
THE
AFIB
CURE
Get Off Your Medications, Take Control of Your Health, and Add Years to Your Life
JOHN D. DAY, MD
T. JARED BUNCH, MD
MATTHEW D. LAPLANTE

The Day I Die: The Untold Story of Assisted Dying in America Anita Hannig

https://ebookmass.com/product/the-day-i-die-the-untold-story-of-assisted-dying-in-america-anita-hannig/

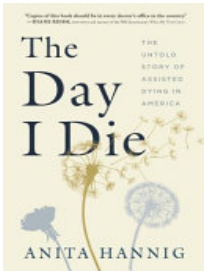

The Day I Die: The Untold Story of Assisted Dying in America Anita Hannig

https://ebookmass.com/product/the-day-i-die-the-untold-story-of-assisted-dying-in-america-anita-hannig-2/

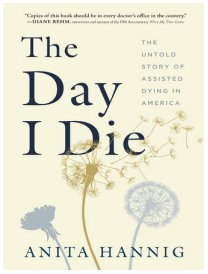

The Girl with Stars in Her Eyes Xio Axelrod

https://ebookmass.com/product/the-girl-with-stars-in-her-eyes-xio-axelrod/

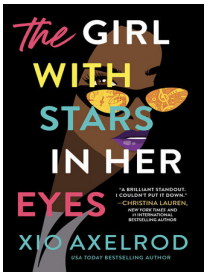

The Knight Before Christmas: A Mountain Man Holiday Short Story Sierra Hill

https://ebookmass.com/product/the-knight-before-christmas-a-mountain-man-holiday-short-story-sierra-hill/

TEN THOUSAND EYES

THE INCREDIBLE STORY OF THE SPIES WHO HELPED MAKE D-DAY HAPPEN

'An inspiring account'
NEW YORKER

RICHARD COLLIER

TEN THOUSAND EYES

RICHARD COLLIER

CANELO HISTORY

To the Men and Women

– living and dead – who broke down

‘The Wall’

Foreword

This is a true story about a group of civilians, a stretch of coastline, and a Wall made up of guns and concrete and steel. On one day in history – 6 June 1944 – all the war shrank to this stretch of coastline, and to break down this Wall was the most important task on earth.

That we succeeded was due to many factors – not the least being the valour of those civilians. ‘Securing the blue print of the German Atlantic Wall,’ General Omar Bradley, who led the First US Army on D-Day, said later, ‘was an incredible and brilliant feat – so valuable that the landing operation succeeded with a minimum loss of men and material.’ Those who made it possible are the heroes and heroines of my story, having worked two years for this day, though many died before the day had dawned.

The fantastic conception of a network of amateur spies formed to crack Hitler’s Atlantic Wall was only the beginning of it all. Some of that has been told before in the *Souvenirs of Colonel Passy* and Colonel Rémy’s *Memoirs of a Secret Agent of Free France*, and I am grateful to M. André Dewavrin (‘Colonel Passy’) and M. Gilbert Renault (‘Colonel Rémy’) for permission to draw on these, as well as for the patient hours they spent answering my questions in Paris and Lisbon.

My special gratitude is due to General Charles de Gaulle and the members of his Cabinet, particularly to M. Olivier Guichard, Colonel de Bonneval, and M. Jacques Foccart; to M. Marcel Girard, Colonel and Madame Corbasson, M. Robert Thomas, M. and Mme. Léonard Gille and M. André Heintz for countless hours of testimony; to them and to many other officials for the opportunity to study papers and maps in the archives of the Ministère de la Guerre, Comité des Anciens Chefs de Réseau des FFC, and the Ministère de la Défense Nationale. Capitaine de Vaisseau Yves Delpeuc’h put at my disposal his brilliant unpublished study of the Atlantic Wall; M. Daniel Lomenech generously supplied photographs; M. Denizet and Professor Cras of the Service Historique de la Marine, M. Yecompte de Lisle, Municipal Archivist of Caen, and M. Henri Michel, Comité d’Histoire de la Deuxième Guerre Mondiale, found time to guide me through a mass of material, published and unpublished. There were

others, too, more than can be mentioned here, but none of them are forgotten.

Lastly, to my wife, who encouraged me to write it, researched it with me, kept me up to it and typed every word of it, I owe a debt which a lifetime of writing could never translate into words.

R.C.
Kingswood, August 1957

Chapter One

A PLAN IS DEVISED…

On the day that France fell, Captain André Dewavrin boarded the SS *Meknes*, the last troopship in a convoy escaping from Brest, shortly before midnight.

Later, as the ship slid silently across the harbour, he stood alone in the bows and took his last view of France: the white flashes of the German guns, trembling like summer lightning above Saint Thégonnec. For a moment Dewavrin felt frightened and alone, thinking that now he belonged nowhere at all.

Dewavrin did not look like a man who was going to play much part in the war. At twenty-eight his fair wispy hair was fast receding above a domed scholar's forehead; the brooding almost puzzled look that pouted his full gentle lips and creased the smooth pink and white skin lent colour to this impression. Many people who baulked his purpose during the next four years were deceived by this, failing to note that the steady blue eyes could glow with cold implacability, or the stubborn almost sculptured line of the jaw, the most striking clues of his refusal to be cheated of his destiny.

Most of that night, 19 June, he spent in the bows, still sweating in the thick polar kit that only five days back he had worn as a captain of engineers at Narvik, and thinking about North Africa, where he believed that his regiment was routed. Absorbed in the future he could thus press back the shame of a past still only twelve hours old: the street barricades ripped to matchwood by white-faced men scared of reprisals, rifles stacked ingloriously outside bistros, their owners sprawled drunkenly in the sour-smelling twilight, the fishermen's wives, in their rusty black, like mourning, weeping openly on the quays. Petain had revealed his country's destiny, and the word had flashed like wireless from house to house: 'It's over… it's *over*… the old man's said so…'

One thought had shaped itself in Dewavrin's mind as the poison of defeat did its work: what could he, a regular soldier, do above and beyond the call of duty to wipe out this shame? The thought stayed with him for a long time and through much heartbreak before the resolve was triumphantly

discharged, shaped and adjusted by the changing needs of war. None of the almost incredible events for which he was responsible formed part of a predictable pattern. There was no one moment in which André Dewavrin saw both the magnitude of the target which only the shockwave of six million men could crumble, and the means by which each of the target's individual features could be known and assembled months in advance. War is seldom so dramatic or so obligingly cut-and-dried. The most he could foresee then was that of the 1,000 Frenchman aboard the *Meknes* many would one day storm ashore on the coast of France, and if there was any justice in the world, he would survive to help them.

At dawn on 21 June someone shouted land, and they all tumbled up from their cabins, some in black silk shoulder capes, some in riding-boots and white leggings, some in shirtsleeves, shivering in the pre-dawn chill. In the milky light from the east they could see the calm grey stretch of water merging into smoke stacks and customs sheds and what looked like miles of slate roofs.

'*Nom de Dieu*,' someone groaned. 'This isn't Africa. It's England…'

It began to rain.

Dewavrin took a long purposeful look at Southampton Water, then went below to finish dressing. His plan remained the same. It was now a question of adjusting the details.

A warrant officer led them through drizzling streets to Trentham Park, and there for eight days they stayed under canvas, lamenting the shame that had befallen their country. Only gradually did news filter through to them of an unknown French general who had taken virtually the same stand as Churchill. Isolated by the Norway campaign, they did not know that this man, de Gaulle, had been recently appointed French Under Secretary of State for War, but the general impression of the newcomer – 'Big Charley,' the men called him – was that he meant business. Though his refusal to surrender was treason in the eyes of Vichy, there was no doubt that de Gaulle was a Frenchman who loved his country with a love fiercely proud and tenderly compassionate. The only honourable course, he told officers and men, was to do as he had done, disavow Petain and fight on from England. For Dewavrin, who had been away from camp during his visit, a

few recalled his ringing climax: ‘France has lost a battle – but she has not lost a war! Every Frenchman who can must rally under one banner, so that through them France can take its rightful place in this struggle…’

Dewavrin would have hated the idea of being dubbed a romantic, yet despite the decision of his fellow officers to continue their war from French soil, he was secretly attracted by de Gaulle’s lonely stand. Twenty-four hours of heart searching followed before his decision had crystallised, but at dawn on 1 July while his regiment was en route to Casablanca, Dewavrin had already arrived in London in search of de Gaulle.

The General’s headquarters were at St Stephen’s House, Westminster, and the young regular’s first glimpse of this drab red-brick commercial building was not inspiring. A man in worn blue livery took him three flights in a creaking lift to join a queue of officers and civilians, many of them weary and unshaven with bloodshot eyes. Through an open doorway he saw a long thin lieutenant of cavalry skipping like a ballet dancer round a battery of shrilling telephones, pencil poised in one hand as he fumbled for the mouthpiece.

By mid-morning it was Dewavrin’s turn. He followed the lieutenant into a long well-lit room overlooking the Thames, and there was de Gaulle behind a vast executive desk, cold grey eyes boring into him. As the General uncoiled his six feet three inches and shook hands formally, Dewavrin noticed he was smoking heavily, and later he came to know this as a sign that de Gaulle was under pressure.

Dewavrin saluted smartly, gave his name and rank. Then, before he could gather breath, came the questions:

‘Regular or temporary?’

‘Regular, *mon Général*.’

‘Any decorations?’ Fast and staccato, like carbine fire. ‘None, *mon Général*.’ (Though the MC and the Croix de Guerre for his work at Narvik came through a bit later.)

‘Speak English?’

‘Fluently, *mon Général*.’

‘Done any fighting yet?’

‘I was at Narvik, *mon Général*.’

A second’s pause. Then: ‘All right, *you* can start my Intelligence Service – the Deuxième Bureau. Lieutenant de Boislambert, outside, will find you an office.’

Dewavrin drew himself up and saluted crisply. Furiously absorbed in papers again, the General did not even see him. Dewavrin found himself outside, breathing a little faster than when he had gone in, then glanced at his watch. De Gaulle had taken exactly one minute twenty-five seconds to chart his destiny.

An orderly led him to a small meagrely furnished room smelling of dust and ink. Sitting down, Dewavrin stared from the window at the tugs fussing on the grey river, and tried to collect his thoughts. He, André Dewavrin, was in charge of the Free French Intelligence Service. As of this moment, without recruits, he *was* the Free French Intelligence Service. It was unthinkable, yet it was true.

André Charles Lucien Dewavrin, the shy former Assistant Professor of Fortifications at Saint-Cyr, the Sandhurst of France, who knew pages of Plessis and Legrand's Standard Manual of Fortifications by heart, and could tell you all the structural weaknesses of the famous Hindenburg Line, knew nothing whatsoever about military Intelligence, or what it set out to achieve, and had, moreover, no conception of what made up a Deuxième Bureau, let alone how it operated. Dewavrin was certain of only one thing: his new chief would want quick results.

Hour by hour, day by day, he racked his brains trying to achieve an end. One of the first problems was staff. Assuming that he had a free hand to recruit his own, Dewavrin sounded two of his friends, fellow officers who had served with him in Norway, and both were willing to have a try. The elder, Maurice Duclos, a tall handsome ex-stockbroker from Paris, who loved good food, fine wine and beautiful women, was a striking contrast to Alex Beresnikoff, a lean, serious youngster whose passion for fresh air (and wide-open windows) was considered by his colleagues a disgustingly English trait.

It seemed to Dewavrin in the first days that only faith and a sense of humour kept the three of them going. In the bare little office, from nine to five, they worked hard – at making work. Their one consolation was that the founding of this Free French Intelligence Service, however amateurish and makeshift, was a proof of France's will to fight. It was the measure of their faith that they cut their expenses to the bone. Between them they had

less than £100 in personal savings, and already bed and breakfast at 69 Cromwell Road, Kensington, was costing them each two pounds a week. As yet they received no regular salary and dinner became a one-and-sixpenny feast of baked beans and coffee at a Kensington milk-bar. They thought of nothing but their newly created Intelligence Service. And because they believed their task was so far from normal, they at once invested it with fantasy. They thought in terms of truth drugs, ravishing blondes and disguises to simulate a club foot. Thus nourished on the food of fiction, they went to such extremes as they later blushed to recall.

Each morning about that time a battered blue London taxi cab stood on the rank outside 69 Cromwell Road; most of the inhabitants of the Royal Borough had left for the country and other taxis rarely joined it. Since the three young men were often late in the morning they got into the habit of piling into it, and asking to be driven to Westminster, and economising on lunch. The fourth time they arrived at St Stephen's House, the driver, a weathered old cockney, shook his head.

''S all right,' he told Dewavrin gruffly. 'Nothing to pay.'

'Nothing to pay?' Dewavrin was baffled.

'That's what I said, guv'nor. You're General de Gaulle's young men, aren't you?' Taking their stunned silence for assent, he went on, 'I like the French, see, guv'nor – I was in the last lot myself – so this is on the 'ouse, as we say.'

Three secret agents preserved a frozen calm until they had reached the top secrecy of the Deuxième Bureau. Then, in a strangled voice, Dewavrin asked, 'Can you, under any circumstances, imagine a Parisian taxi-driver doing that?' And, feelingly, as they shook their heads: 'No more can I. It means one of two things – either he's a British Intelligence agent checking up on us or he's a German spy.'

When, in the course of the next few days, the taxi-driver disappeared, their worst suspicions were confirmed. 'It's our uniform,' Dewavrin said. 'A French uniform is too conspicuous. The sooner we get into ordinary civilian clothes and fool them the better.' The others agreed solemnly; the idea that the taxi-driver had gone in search of a more lucrative rank only occurred to them later.

Duclos, who loved disguises, said it was well known that all Englishmen dressed like diplomats, so the three pooled a portion of their savings and went to Moss Bros in Covent Garden in search of protective colouration.

Visit https://ebookmass.com today to explore

a vast collection of ebooks across various genres, available in popular formats like PDF, EPUB, and MOBI, fully compatible with all devices. Enjoy a seamless reading experience and effortlessly download high-quality materials in just a few simple steps. Plus, don’t miss out on exciting offers that let you access a wealth of knowledge at the best prices!

An hour later when they emerged the transformation was complete: black coats, stiff white collars and striped trousers, each man impeccably bowler-hatted and carrying a stick. After some days it dawned on them they were so correctly dressed that each passer-by now gave them a long reflective look. Reluctantly they wrote the outfits off to experience and compromised with lounge suits.

Cover-names, however, seemed a better idea. All of them had families in France, and they suspected the sober truth that if German Intelligence ever discovered their identities, it might go badly for those they had left behind. Duclos, always the man-about-town, suggested they should pick their names from stations on the Paris Metro system, and thus, after due deliberation, Duclos became St Jacques and Beresnikoff Corvisart, while Dewavrin became Colonel Passy, after a station near the Bois de Boulogne. (When these names eventually reached the German *Abwehr* (counter-espionage) in Paris, the experts were puzzled. It was as if British or American secret agents had suddenly adopted pseudonyms like Lieutenant Holborn or Captain Columbus Circle.)

One thing was clear to Dewavrin from the start: there could be no Free French Intelligence Service without the British. The British, he knew, had an Intelligence Service with long experience in such matters, with all the factors that an agent would need to function across the Channel – money, speedboats, printers to manufacture false identity papers, correspondents in the neutral cities Lisbon, Stockholm and Berne.

Dewavrin wondered about his own countrymen. What could they offer? Well, agents would have to cross the Channel, so men for a start – men who had known one stretch of countryside all their lives, who had swum in the Loire or the Seine as boys and courted by those same rivers on summer nights, who had harvested their corn and raised their children within the compass of remembered acres. Men whose blood and bones were of the soil, who could be as inconspicuous in their own terrain as a leaf on a poplar tree.

That was the ideal – but both men and money were in short supply. To pay the 2,000 men who had rallied to his banner, de Gaulle had brought to England only 100,000 francs (about £500) entrusted to him by President Reynaud. Then should they wait until more men had filtered back to England, through Spain, from Switzerland, in little leaking fishing boats from the Channel ports? Clearly that meant taking time, and, also quite

clearly, there was not going to be much time. Out of the present chaos a good agent might seize the initiative, taking up the threads of life where he had left off without attracting attention.

'For God's sake,' Dewavrin challenged his fellow musketeers after hours of this. 'Doesn't anyone have any ideas?'

But all of them were groping in the dark, trying to formulate a working basis for something in which they had no training. And Dewavrin became moody, withdrawn.

There *must* be a way. Because there *had* to be.

His logical scholarly brain began to work overtime, sifting basic principles. Familiarity with a given region was essential. The first agents must know each stick and stone of their territory like the men on the spot, the men who had never left the district for the space of a night.

Men on the spot… Now there *was* a new idea.

Dewavrin got out the map, locating the arteries that stemmed from the beating heart of Paris all over France. Roads! At least 25,000 miles of national highways of first strategic importance. The scarlet ribbon of Route Nationale 13, that hugged the saw-tooth Normandy coastline from Cherbourg almost to Caen, then swung sharply inland to the capital. A labourer set by the Council to repair a stretch of that road might see much of the military traffic that passed along it – if he were taught what to look for.

Railways! Another 25,000 miles of iron lifelines between ports and cities. Who would know better the war material flowing from north to south – tungsten, copper, coal – than the shunters in the marshalling yards en route?

And not only economic information, but defence. Supposing the Germans *didn't* invade England? Pillboxes and tank-traps bulking in green lanes and city streets suggested that the English were ready, but supposing the Germans dug in, fortifying the Channel coast to rule out reprisals? One day the Allies would have to attack – but to attack they would first have to plumb the secrets of defence. Aerial photography, he supposed, would play the major part in determining the strongpoints, but from 40,000 feet a lot of that would have to be carefully reconstructed guesswork.

Even a farmer's wife, picking up eggs round the hayricks, could be trained to observe some of those factors – providing she went about her daily task as she had always done. That was it! Agents who looked normal

because they *were* normal. People who on the surface were preoccupied only with the hopes and the needs of their own small cosmos.

That would mean a network of men and women in each area, patiently gathering information. Government officials, technicians, farmers, bank clerks – virtually unknown to one another, but working to the same end in each area under one man's direction.

And for greater security even this man, their chief, would know only a few of his agents, and would receive his directions from de Gaulle through yet another source.

It was a beautiful plan, but you would need thousands of volunteers to stand a chance of success.

Well, all right then – thousands of civilians, of little people, all working in different networks, organised from and bound to London by a thin indestructible bond of courage and faith.

That was the start of it. It seemed cold logic to Dewavrin, but it was against the precedent of any Intelligence Service in the world.

Chapter Two

…AND THWARTED

A few days later, out of the blue, came what seemed like the perfect stroke of luck. One morning, as Dewavrin was busy perfecting details of his scheme, a tall man with a Roman nose and alert brown eyes entered his office, wearing the uniform of a Commander in the Royal Navy. He introduced himself as director of the French Section of British Intelligence, and since he is still very much alive and active in other spheres he must, until more fraternal days, be known merely as ‘the Commander’.

The Commander said that he had called on General de Gaulle to ask whether the Free French could furnish secret agents for a special mission and the General had suggested he contact the Deuxième Bureau. The Prime Minister, he explained, wanted immediate information about Hitler’s intentions along the French coast, particularly in Normandy and Brittany.

Aerial reconnaissance, he stressed, already showed marked activity in the region of Quimper and Douarnenez, and on the Normandy beaches between Courseulles and Ouistreham. But only an agent on the spot, noting the troop dispositions and shipping concentrations, could build up the complete picture of Hitler’s invasion plans.

Dewavrin felt a strange shaft of excitement at the feeling that his plans were approaching a tangible reality. He ventured the suggestion that before an agent returned to France to settle down for an unspecified period he would need a lot of briefing.

It was then that the Commander dropped his bombshell.

‘They’ll only have to be in the field for five days,’ he said. ‘Time enough to find the answers to a questionnaire which we shall give them.’

Dewavrin was appalled. ‘Five *days*?’

The Commander explained that each man’s area would only consist of about twenty square miles. They would be well briefed on what to look for, and how to recognise it.

For a moment Dewavrin felt quite sick. Then he said, ‘I think I can find you the men you want, but I’ve also worked out a scheme for employing agents over a rather longer period.’

‘Oh yes?’ said the Commander politely, glancing at his hat. ‘What’s that?’

Dewavrin launched as best he could into a résumé of his scheme, trying to convince himself as much as the other man that he had been influenced more by logic than by patriotism. When he had finished, the Commander nodded equivocally. He didn’t, of course, deny that there were interesting factors in the scheme, but at the present moment…

It was evident that he saw the project as a shade far-fetched, and Dewavrin, with force, suggested as much. The Commander hedged a little. Not far-fetched, but hardly on classic lines, and in any event, definitely a long-term project.

‘It may be a long war,’ said Dewavrin rather sulkily.

‘I’m not turning the idea down,’ the Commander assured him. ‘In any case, that’s not my job. I’ll pass it on to the right people and let you know.’

The two principal reactions to Dewavrin’s scheme for turning French civilians into secret agents were *(a)* polite sceptism, (*b)* lukewarm interest. The War Cabinet were understandably suspicious of a scheme which, from the security angle, placed all too much reliance on the human element, and there was little evidence to suggest that Frenchmen in France would embrace the cause of de Gaulle rather than that of Petain.

One man understood Dewavrin’s ideas and did his best to console him: Sir Claude Dansey, a quiet, intensely sympathetic man in his late sixties, who was at that time Deputy Director of MI6. With thirty years of practical experience ‘Uncle Claude’, as his staff called him, wisely counselled patience, though he received Dewavrin’s willing co-operation in the screening of all who volunteered as agents at the former Royal Patriotic School for Girls, Battersea.

Meantime Dewavrin was working with the Commander on the first leg of the Churchill mission: the landing of an agent to bring back urgent information from the Brittany peninsula. Dewavrin’s first choice, an intense fair-haired youngster of twenty-seven named Jacques Mansion was accepted without a quibble, and once Mansion had boarded a motor fishing boat at Plymouth on 17 July, the Commander was anxious to get the

Normandy agents under way as soon as possible. But here he came up against a seemingly insoluble problem – no agents.

The target date was approaching and Dewavrin was in despair, when the irrepressible Duclos said, ‘Well, why not send *me* to Normandy? I’ve got a weekend chalet at Langrune, on the coast, and I know all that coastal area round Ouistreham like the back of my hand. That’s where I learned to sail a boat as a kid. I could found permanent networks in each department of Normandy – Calvados, the Eure, the Manche. And what’s more, *mon ami*, my father’s stockbroking agency is in Paris; if I can only get that far, I could establish my central control there. If anyone can start a network along the Atlantic coast, given a little time, it is I, Maurice Duclos.’

It’s now or never, Dewavrin thought; if they turn this down, then they turn me down, and de Gaulle can find someone else to run his Intelligence Service, because I’m off to a combatant unit. The establishing of a permanent network on the Normandy coastline now seemed the crucial test by which his theories stood or fell. There was an agonising period of waiting while Churchill examined the proposals, but in two days they had their answer: Duclos could go, but someone else must go with him to bring back a synthesis of the most urgent information immediately. That only left Beresnikoff, who was to return within five days. They would also have to send back daily reports by carrier pigeon.

The nicest part came in the form of a rider. Duclos had official sanction to do his best on permanent contacts within the time-limit of a month.

It was all Dewavrin could do to stop himself from singing. The Prime Minister of Britain agreed with his idea – well, *half*-agreed, anyway.

After that Dewavrin saw little of Duclos and Beresnikoff. Both of them had been taken in tow by British Intelligence to learn such mystifying skills as the care of carrier pigeons and how to make invisible ink. Most evenings the young engineer spent alone in Lyons’ tea shops, his dinner growing cold on the marble-topped table as he dreamed of a vast network of small anonymous citizens scattered all over France.

The greatest problem, and this he had to face squarely, was finding the agents who could act as spark plugs. Volunteers were still few and far

between, and those that did come forward proved, for a multitude of reasons, unsuitable.

Then, one afternoon in the last week of July, someone knocked at the door of the Deuxième Bureau. Dewavrin called, ‘Come in,’ and a short, broad-shouldered man, bald and square-jawed, was smiling at him round the door. Dewavrin’s first instinct was that he had come to the wrong office, but the newcomer only blinked at him gently, announced that his name was Gilbert Renault and that he had been told to see ‘Colonel Passy’ with a view to employment on a secret mission.

‘Well, I’m Colonel Passy,’ Dewavrin agreed, reaching for a scratch-pad. ‘Can I have your rank, m’sieu?’

‘I have no rank,’ Renault had to confess. ‘I’m a civilian.’

Dewavrin grunted. ‘Your profession in civil life then?’

Renault smiled apologetically, passing over his papers. ‘I was financing films.’

‘Films? Well, I don’t really see… In any case, it says here that you worked for the Eagle Star Insurance Company in Paris.’

‘Well, yes, I did. Sometimes they invested in film production and I looked after the financial side of it.’

Dewavrin felt that he was losing his grip on the situation. A little stiffly, he asked how all this was relevant and at once Renault began to talk. He explained that he had been so frequently to Spain that he thought he could easily get a fresh transit visa from the Consulate in London. Once in Spain it would be easy to cross the frontier into Vichy France at Pau, and from there into the Occupied Zone. His friend, the French Consul in Madrid, would surely help.

Dewavrin was interested despite himself. The Unoccupied Zone then covered all the southern area of France, from the Lake of Geneva to S. Jean Pied de Port on the Spanish frontier, and this was the means of entry that he had envisaged. ‘Just a moment,’ he said, trying to stem the flood. ‘Were you doing Intelligence work in Spain?’

Renault shook his head. ‘Not at all, I was making a film about Christopher Columbus. But let me explain my idea.’

He talked deliberately, methodically, always half-smiling, for half an hour. He talked so much that Dewavrin could not get a word in edgeways. His monologue embraced civilian contacts over the length and breadth of France. He laid great stress on the fact that one of his closest friends was a

lawyer in Nantes. Because of his business a country lawyer could cover a wide terrain without attracting attention.

Dewavrin listened thoughtfully, taking in the salient points. Financing films, he thought, scripts about Christopher Columbus… It didn't sound very professional, yet by a different line of reasoning, Renault had arrived at an analogous conclusion to his own. He was not seeing France's war in cloak-and-dagger terms at all. He was seeing it in terms of the man-in-the-street, the simple faithful immemorial people of France.

He finally coaxed Renault from his office, assuring him that he would get in touch with him as soon as Renault had been formally screened by the British. If volubility was an asset, he thought, Renault could surely talk his way out of anything.

In the lift going down, Renault felt the first pangs of conscience. His first impression of Dewavrin had been of a youngster pretending to be very sure of himself but who knew almost nothing about espionage. Even the pencilled half-sheet of notepaper tacked to his door – 'Colonel Passy. Deuxième Bureau' – had an amateur flavour. He was aware that he had traded on this, talking so glibly and persuasively that he had half-persuaded Dewavrin to take him on.

Renault was sincere enough in his desire to join de Gaulle. On 19 June at Lorient, he had, for no other reason, boarded the *Lista*, a 12,000-ton Norwegian cargo boat bound for Falmouth. But while Dewavrin's one problem had been to get his theories accepted, Renault's motives were more complex. Mingled with his grief for his country's capitulation was the pain of separation from those he loved more than his life.

It was bad enough, he thought, that his mother and five sisters should have been left behind in France. They still awaited news of him in the old, shuttered house in the rue Carnot at Vannes, where he had been born thirty-six years ago, the son of a chief insurance inspector. But in their care Renault had left his wife Edith and their three children.

He walked slowly up the stone canyon of Whitehall in the fierce sunlight, past the Ministries, heavily sandbagged, and the steel-helmeted sentinels, a small, worried man in an alien city. He could see the faces of his children too clearly to need to refer to the facsimiles housed in his old leather wallet.

Catherine, his elder daughter, with the proud chin and steady grey eyes, was now ten years old. Jean-Claude, his son, was a year older, shy and fair-haired. At eight Cécile already had her mother's warm smile and generously impulsive nature.

And Edith. Slim, blonde, fine-boned, with something of a Madonna's serenity of face. Renault had loved her ever since he had first seen her, standing on the stairs of her apartment in Paris, greeting her guests at a 'surprise party' to which someone had inveigled him. Before he had even spoken to her he had decided to make her his wife. That had been twelve years ago, and since then they had grown closer. Even life on the fringe of the too smart, too hectic Paris film world – four cocktail parties a night dutifully attended from a choice of twenty, an elaborate expense-account dinner with clients, a *boîte de nuit* as hot and noisy as a zoo – had only strengthened their feelings for one another. Edith had always understood, and they had always been able to laugh at the worst of it.

She had not even tried to stop him when he left his mother's house just after breakfast on 18 June to find his way to the coast. As always when he had gone on a journey she had merely slipped a note into his pocket for him to find and open later. This time it had said, 'I believe in you, and I'll wait as long as it takes.'

Renault thought with a twinge of shame of how he had bluffed the interviewing officers at St Stephen's House into directing him to Dewavrin's office. It was true that he had many contacts, but he had no notion of the work a secret agent must do, no real conception of how to collect vital information. That afternoon he had improvised to Dewavrin with the conviction of desperation. To see Edith and the children again, he was prepared to risk his life. If there were stranger or less orthodox reasons for becoming a secret agent, Renault did not know of them.

For a moment, typically, he wondered whether he was not being selfish. Supposing de Gaulle had greater need of him elsewhere? No matter how much a man loved his wife and children, surely his country had first priority when the Germans had all Europe? Yet he knew that if Dewavrin did send him back to France, he would count himself the luckiest Frenchman alive, and he would not let his chief down. He would not only be an agent, somehow he would learn to be a good one.

Meantime he must wait patiently at the Buckinghamshire cottage of his friend George Gunn the film producer, who had vouched for him, rescued

him from the transit camp and given him a room. He caught the late afternoon train from Marylebone to Gerrard's Cross. Being Renault he had decided that the least he could do to repay such kindness was to mow the lawn.

Visit https://ebookmass.com today to explore

a vast collection of ebooks across various genres, available in popular formats like PDF, EPUB, and MOBI, fully compatible with all devices. Enjoy a seamless reading experience and effortlessly download high-quality materials in just a few simple steps. Plus, don’t miss out on exciting offers that let you access a wealth of knowledge at the best prices!

Exploring the Variety of Random Documents with Different Content

suostumuksensa."

"Voi sillä olla päinvastainenkin vaikutus."

"Kuka on saanut tämän toimekseen?"

"Se, joka mieluimmin olisi vetäytynyt siitä pois, jos se olisi ollut hänelle mahdollista", vastasi kreivi Pietari. "Kuningas ei antanut minulle pientäkään rauhaa, ja minun täytyi suostua matkustamaan Skotlantiin. Herra Kaarle de Mornay tulee mukanani ja suuri lähetystö; kauan en siis saa viipyä täällä."

"Minua ihmetyttää", huomautti herra Hogenskild, "ettei kuningas niinkuin hänen korkeasti autuas isänsä katsele lähemmälle ympärillensä. Eihän Ruotsissakaan ole puutetta kauniista naisista."

"Meidän nuori kuninkaamme tavoittelee ulkonaisia etuja, ja niitä ei voi täältä saada", selitti Svante kreivi puolustellen. Kun herrat keskenään käsittelevät kysymyksiä valtakunnan asioista, tahdomme vähän lähemmin tehdä tiedustelujamme.

Svante herra oli hyvä ja helläsydäminen; joka kerta kun hän kävi maatiluksillansa, tuli hänen luokseen hänen köyhiä alustalaisiaan pyytämään päivätöiden huojennusta tai apua hädässä, ja hän kuunteli heitä, surkutteli heidän huoliansa ja oli aina altis auttamaan. Tilustensa hoitajia hän sitten kylläkin ankarasti nuhteli siitä, että he kiusasivat kansaa ylenmäärin, "niinkuin hekin eivät olisi ihmisiä", kuten hänen tapansa oli lisätä.

Toisin oli Märta rouvan laita; hän piti ankaraa komentoa sekä talonväen että alustalaisten kesken.

Hän ei hyväksynyt herransa hyväsydämisyyttä ja koetti tehdä sitä tyhjäksi niin paljon kuin voi. Tilusten hoitajat saivat käskyn estää kansaa armolliselle kreiville valittelemasta, hänellä kun oli valtion asioita hoidettavanaan.

Mitä heidän omiin asioihinsa tuli, saivat he kääntyä Märta rouvan puoleen, joka tahtoi oikeuden ja kohtuuden mukaan tuomita heitä.

Mutta minkälaista tuo oikeus oli, sen saivat asianosaiset pian kokea. Jouhiruoskalla pehmitettiin heidän selkäänsä, eivätkä sanat, jotka kuuluivat tuohon kohtuuteen, olleet juuri lempeämpiä. Kuka heidän käski ylvästellä? Kiittäköot Jumalaa, ettei heitä ajettu pois maaltaan, mannultaan; heistä ei ollut hyötyä edes niin paljoa, että heitä olisi kannattanut elättää, eikä heitä kohtaan ollut velvollisuus osoittaa mitään sääliä.

Mutta alustalaiset kääntyivät sittenkin Svante herran puoleen ja saivat häneltä aina apua.

Silloin tuli Märta rouva aivan raivoonsa ja sanoi heille suoraan, että jos he kuolisivat nälkään joka ainoa, niin siitä olisi hyvin vähän vahinkoa. Mutta sen tietäköot, että tästälähin ovat suuret kahlekoirat irti pitämässä pihaa puhtaana kerjäläisistä ja muista irtolaisista.

"Eläkää tämän mukaan ja noudattakaa tätä", lisäsi ankara rouva uhkaavasti.

Mutta kun sittemmin Svante herran luo ei enää tullut köyhiä ja tarvitsevaisia, vaan nämä päinvastoin välttelivät häntä, sanoi hän Märta rouvalle:

"Kansa voi kaikesta päättäen paremmin nyt kuin ennen, ja se ilahuttaa ja lohduttaa minua."

Kaikissa taloushommissa rouva oli itse mukana; voi sitä piikaa, joka ei vanuttanut taikinaa niin, että Märta rouva oli siihen tyytyväinen, tai muodostanut kakkuja sellaisiksi kuin hän tahtoi. Omin käsin hän aina pani humalat olueen ja itse hän maistoi sen väkevyyttä. Pesutuvassa pelättiin häntä pahimmin, sillä se, jonka soikossa vaahto ei ollut tarpeeksi lämmintä, sai Märta rouvan omasta kädestä sangollisen kuumaa lipeää päällensä.

Ei milloinkaan teurastettu eläintä hänen olematta saapuvilla sitä paloiteltaessa ja itse määräämässä, miten palat piti käytettämän, mikä suolattaman, mikä savustettaman, mikä syötämän tuoreena. Joka päivä hän kävi kutomahuoneessa merkitsemässä kangaspuiden kylkeen, kuinka monta kyynärää sinä päivänä oli ehditty. Neljä neulojatarta oli vuodet umpeen leikkaamassa ja neulomassa hänen tyttärilleen myötäjäisiä ankaran rouvan oman silmälläpidon alaisina.

Yhtä ankarassa kurissa hän piti omat lapsensakin; pojat täytyi hänen kyllä jo nuorina jättää luotansa, mutta tyttäret eivät saaneet koskaan poistua hänen silmiensä edestä; heidän piti neuloman kallisarvoisia päähineitä silkistä ja kullasta, oppiman kehräämistä ja kutomista, ja kaikkea täydellä todella. Märta rouva ei koskaan sallinut, että mitään tehtiin hutiloimalla.

Lapsistaan hän rakasti enimmän Niiloa ja Annaa; Niiloa osittain sentähden, että hän oli vanhin, pulska, vaaleakutrinen nuori herra, joka paljon muistutti isäänsä, osittain sentähden, että hän jo nuorena oli joutunut valtion palvelukseen, ja Märta rouva ennusti hänelle varmuudella loistavaa tulevaisuutta.

Senjälkeen seurasi Anna, Hogenskild Bielken puoliso. Tämä oli ystävällinen ja lempeä ja oli usein puhunut köyhien puolesta ankaralle äidilleen, auttaen heitä omilla varoillaankin, minkä voi.

Kun hän nyt ensi kerran naimisensa jälkeen vieraili rakkaassa Hörningsholmassa, vallitsi siellä sekä hänen että Niilo herran tähden suurempi vapaus kuin tavallisesti.

Nuoret saivat estämättä huvitella miten halusivat; kävelymatkoja tehtiin, palloa lyötiin ja rengasta heitettiin, toiset viihtyivät paremmin lehtokujissa käyskennellen tai lehtimajoissa levähdellen, ja kaikilla oli vapaus kuljeskella miten tahtoivat.

Nuori ritari Eerik Stenbock, joka oli seurannut kreivi Brahea, oli vihdoinkin saanut tilaisuuden lähestyä Magdaleena Sturea. "Minun täytyy saada puhua kanssasi kahdenkesken", kuiskasi hän.

"Mahdotonta!" sanoi tyttö kääntyen hänestä pois. "Jos sinä — jos sinä ollenkaan pidät minusta, niin mene alas itäiseen lehtokujaan; kymmenen minuutin kuluttua tapaamme toisemme siellä lehtimajassa; jos et tule, olemme nähneet toisemme viimeisen kerran…" Hän oli poissa.

"Mikä sinua vaivaa, Magdaleena, sinä näytät niin levottomalta?" kysyi joku läsnäolijoista.

"Minä olen istunut koko päivän työni ääressä, ja veri on noussut päähäni. Nyt teen kävelymatkan, se parantaa, sanoo perhelääkärimme."

"Seuraanko ehkä sinua?"

"Älä, äläkä sano mitään, se saattaisi rakkaan äitini levottomaksi…"

Alussa hän kulki hitain askelin, sitten yhä nopeammin, ja tultuaan lehtokujaan hän juoksi minkä jaksoi.

Ajatteleppa, että kymmenen minuuttia jo olisi kulunut eikä hän saisi enää koskaan nähdä häntä! Se olisi enemmän kuin hän, lapsi raukka, voisi kestää.

Milloinkaan ei matka ollut tuntunut hänestä niin pitkältä.

Ja sitten hän kovasti pelkäsi, että joku tapaisi hänet!

"Vihdoinkin! Tuossa on lehtimaja!" Hän riensi sisään.

Siellä seisoi Eerik.

Magdaleena tuli kovin hämilleen.

Hän oli ehkä juossut liian kovaa; nyt tuntui siltä, kuin henkeä salpaisi.

"Magdaleena!" sanoi Eerik.

Ei koskaan hänen nimensä ollut kaikunut niin kauniilta. Hän koetti nostaa silmänsä Eerikkiin.

"Mitä tahdot, Eerik?"

"Sitä vielä kysyt?"

"Mistä sen tietäisin…". Hänen poskiaan poltti; ehkäpä Eerik tiesi, että hän valehteli!

"Anna minulle kätesi!"

Epäillen hän teki sen.

Hyväillen tarttui Eerik siihen. "Katso nyt minuun!"

"Luuletko, että olen unohtanut miltä näytät", vastasi tyttö hämillään naurahtaen.

"En, mutta tahdon nähdä, ilmaisevatko ehkä silmäsi sydämesi salaisuuden."

"Oh!" Hän tahtoi vetää kätensä pois.

"Ei, nyt et pääse minusta; äsken tulleiden nuorien ritarien joukossa on yksi, joka ylvästelee sillä, että kaunis Magdaleena Sture katsoo häntä suopein silmin."

"Voi semmoista rohkeutta! Kuka hän on, Eerik? Sano hänen nimensä!"

"Tahdotko, että minä taistelen hänen kanssaan?"

"Et sinä, mutta joku toinen."

"Mutta jos minä kernaasti antaisin henkeni sinun tähtesi."

"Sen sanon sinulle, Eerik, että sitä et saa tehdä. Minä en pidä verenvuodatuksesta."

"Se ansainnee toki rangaistuksen?"

"Hirveän rangaistuksen!"

"Jos hän ei ole voittanut sinun vastarakkauttasi."

"Minä vakuutan sinulle, Eerik, etten minä välitä mitään heistä, paitsi…"

"Paitsi kenestä? Kas, siinä oli sittenkin jotain!"

"Voi Eerik, nyt sinä olet oikein ilkeä. Minä sanon sinulle, että jos he menisivät matkoihinsa kaikki tyynni, en minä siitä vähääkään välittäisi."

"Tahdotko, että minäkin lähden?"

"Sinäkö, eihän se liene tarpeellista."

"Mutta ajatteleppa nyt, että minä olisin tuo rohkea ritari, joka luulottelee, että Magdaleena Sture ei ele hänestä välinpitämätön ja joka ansaitsee hirveän rangaistuksen, niinkuin olet sanonut. No hyvä!" hän veti miekkansa tupestaan ja ojensi sen tytölle itse langeten polvilleen. "Rankaise nyt minua ansioni mukaan."

Tyttö heitti miekan pois. "Ilkeä Eerik, kuinka niin voit peljättää minua."

"Minä odotan tuomiotani."

"Nouse heti siitä!"

"En ennenkuin olet tuomiosi langettanut."

"Mitä tahdot minun sanomaan?" kysyi hän tuskaisesti ja hämillään.

"Että tahdot rangaista minua."

"Rakas Eerik, enhän minä tiennyt, että se olit sinä."

"Olisiko tuomiosi silloin tullut toisenlaiseksi?"

"En uskalla enää olla kauempaa." Taas hän tahtoi vetäytyä irti Eerikistä.

Mutta tämä pidätti häntä. "Minä olen lukenut sydämesi salaisuuden", sanoi hän, "salli minun vuorostani sanoa sinulle, että rakastan sinua enemmän kuin mitään muuta, ja että niin on ollut niin kauan kuin muistan ja on oleva niin kauan kuin elän."

"Mutta äiti hyvä sanoo, että minä olen vain lapsi", sanoi Magdaleena hämillään.

"Sano minulle, että rakastat minua, se on ainoa, mitä haluan tietää."

Hän epäröi. "En voi, Eerik!"

Tämä sulki hänet syliinsä. "Sano minun jäljestäni: Eerik, minä rakastan sinua!"

"Mi… ei, mitä äiti siitä sanoisi!"

"Magdaleena!" kuului ääni kaukaa.

"Oi taivas, laske minut, laske!"

"En laske, vaikka he tulisivat joka ainoa."

"Rakas Eerik, minä lemmin sinua!" kuiskasi Magdaleena.

Eerik suuteli sanat hänen huuliltaan, ja tyttö lensi tiehensä. Eerik lähti kiireesti jäljestä.

Lehtokujan keskipalkoilla hän näki Anna Bielken; Magdaleena oli kietonut kätensä tämän kaulaan ja ilmaissut rakkautensa.

Kun nuori herra oli saavuttanut molemmat sisaret, huudahti hän vuorostaan:

"Onnitelkaa minua, serkkuni; Magdaleena on antanut minulle sydämensä."

"Teillä on ollut liian kiire pyytämään sitä", vastasi Anna rouva. "Magdaleena on vain 15-vuotias."

"Minä odotan kaksi, kolme, viisikin vuotta, enempää ei toki pyydettäne."

"Ajatelkaa myöskin, että olette serkuksia."

"Entäs Kustaa Vaasa?"

"Te ette tunne meidän ankaraa äitirouvaamme."

"Eihän hänellä toki ole sydäntä erottaa meitä, ja minä puolestani vannon: Magdaleena tai ei kukaan!"

"Rakas sisar", kuiskasi tyttö itkien, "etkö tahtoisi puhua asiasta äidille."

"Sen teen kyllä, kun se aika tulee; kiiruhda nyt kotiin, hän on jo kysellyt sinua."

Magdaleena pyyhki silmänsä ja poskensa ja kiirehti joutuisasti linnaan.

Anna rouva ja Eerik herra kävelivät kauan ja keskustelivat.

"Ei liene vaikeata saada isämme suostumusta", sanoi edellinen; "hän ei voi koskaan kieltää meiltä mitään. Mutta Märta rouva pitää avioliittoa kahden niin läheisen sukulaisen kesken mitä suurimpana syntinä, ja häntä, pelkään minä, ei ole helppo taivuttaa."

"Eikö sittenkään, jos saan kuninkaan puoltolauseen?"

"Se parantanee asiaa hyvin vähän; minun neuvoni on, että odotatte sopivaa aikaa."

Nuoren herran täytyi lopulta luvata mukautua tähän sekä olla sanoillaan tai katseillaan ilmaisematta sitä liekkiä, joka uhkasi polttaa hänet, kuten hän sanoi.

Luokaamme nyt vähän tarkempi silmäys tämän suuren ja mahtavan perheen oloihin.

Svante Sture oli aikakautensa rikkaimpia herroja. Se seikka, että hän oli Kustaa Vaasan lanko, saattoi tuskin hänen arvoansa lisätä; Sture-nimen maine oli tahraton ja eli vielä kansan keskuudessa niin suuressa arvossa, että Eerikin sen suhteen yhä kasvava pelko ei suinkaan ollut aiheeton.

Talon vieraanvaraisuus oli sen rikkauden ja arvon mukainen.

Tervehdyskäynnit kestivät siellä useinkin viikkoja, kuukausiakin.

Samanmieliset tunsivat tarvetta keskustella toistensa kanssa, ja kun vaivalloiset, useinkin raivaamattomat tiet ja pitkät matkat herraskartanoiden välillä tekivät matkustuksen kaikkea muuta kuin mukavaksi, pidettiin parempana kokoontua joukolla sellaiseen paikkaan, missä häiritsemättä saatiin tuumia asioista.

Etenkin herättivät kuninkaan aikeet tähän aikaan paljon uteliaisuutta.

Yleisenä keskustelualueena oli Juhana herttuan tottelemattomuus, hän kun ei piitannut mitään veljensä käskyistä. Jättäisikö kuningas asian tähän, vai puhkeaisiko tuo salainen, mutta kaikille hyvin tuttu veljesviha nyt ilmituleen?

Entäs Kaarle herttua, kummalle puolelle hän asettuisi?… Toisinaan hän käyskenteli hiljaa ja varovasti, tähystellen viisailla silmillään ympärillensä, toisinaan hän otti osaa hurjiin leikkeihin; hänessä oli toimintakykyä ja lannistumatonta rohkeutta, mutta hän ei pitänyt ensinkään Eerikistä eikä Juhanasta; hän näytti aikovan käydä omaa tietänsä.

Ja herrat Hörningsholmassa keskustelivat kuninkaallisten veljesten elämänvaiheista, mutta kukaan ei voinut aavistaa niitä semmoisiksi, jommoisiksi ne sitten muodostuivat.

Oli itsestään selvää, että niin hyvin Sturen perheessä kuin hänen ystäviensä ja omaistensa kesken vertailtiin entisiä ja nykyisiä oloja toisiinsa. Kustaa Vaasan kuoleman jälkeen oli tuo kansalle iäkäs nimi käynyt vieläkin sointuisammaksi. Eerikin tuhlailevaa elintapaa ja hänen kruunauksensa ylellisyyttä moitittiin yleiseen, jopa kuiskailtiin siitäkin, että loistavassa kunnossa olevasta valtiorahastosta oli käytetty paljon muihinkin tarkoituksiin kuin valtakunnan hyväksi.

Mutta hyväsydäminen ja tunnollinen Svante Sture torjui aina semmoiset syytökset. Hän oli vannonut uskollisuudenvalansa kuninkaalle, sanoi hän, ja tahtoi uhrata henkensä ja verensä hänen ja isänmaan puolesta, jos niin vaadittaisiin.

Vieläpä hän usein saattoi lisätä: "Olen omaan asemaani täysin tyytyväinen. Minun hartiani ovat liian heikot hallituskuormaa kantamaan, ja minä tiedän, että Niilo, rakas vanhin poikani, ajattelee samoin kuin minäkin."

Ennenkuin menemme edemmä, täytyy meidän vähäsen puhua hänestä.

Niilo Sturen tuttavuutta kannattaa kyllä tehdä.

Kustaa Vaasan historian viime ajoilta tunnemme hänen nuoren rakkautensa Ceciliaan.

Tämäkin rakasti häntä, mutta Niilo matkusti pois ja Cecilia teki uusia tuttavuuksia; sitten tulivat sisaren häät, oleskelu Vadstenassa ja hänen häväistyksensä, josta tuli hyvin kiitollinen juorun aihe.

Mutta Niilo Sturea se kohtasi kuin salaman isku kirkkaalta taivaalta.

Hän rakasti Ceciliaa enemmän kuin mitään muuta maailmassa ja ennen kaikkea hän luotti häneen.

Hänelle olivat uskollisuus ja rakkaus sama asia, toista ei voinut olla ilman toista.

Hänen oma äitinsä kertoi hänelle aivan peittelemättä mitä oli tapahtunut.

Märta rouva oli jo ennen mietiskellyt, eiköhän avioliitto serkusten kesken liene synti; nyt hän oli täysin vakautunut tuossa mielipiteessään ja samalla hän kiitti Jumalaa, että hänen Niilonsa oli

"päässyt vapaaksi", sekä vannoi pyhän valan, ettei hänen suvussaan saisi semmoista milloinkaan tapahtua.

Kesti kauan, ennenkuin Niilo herra toipui tuosta huumaavasta iskusta.

Hänen surunsa oli yhtä syvällistä kuin hänen rakkautensakin oli ollut, ja ainoastaan yhtämittainen työskentely voi antaa hänelle viihdytystä; unohtaa hän ei voinut.

Hän tahtoi kaikin voimin riistää Cecilian kuvan sydämestään, ja hänen äitinsä auttoi häntä tässä suhteessa tavalla, joka vain teki tuskat tuimemmiksi.

Kaikissa kirjeissään puhui Märta rouva siitä, että "prinsessa lohduttautuu", tai että on "niin ilkeitä juttuja liikkeellä hänestä, etten voi niitä kertoakaan", ja muita semmoisia.

Niilo palasi samaan aikaan kuin kuningas Kustaa kuoli; hänen aikomuksensa oli siirtyä ulkomaille, ja hän matkusti kotiin saadakseen isänsä suostumuksen siihen.

Mutta tämä rukoili ja pyysi häntä, ettei hän jättäisi isänmaatansa. Olihan jokaisen Ruotsin miehen velvollisuus pyhittää sille kaikki voimansa.

"Jos olet lemmenasioissasi pettynyt, rakas poikani", sanoi hurskas isä, "niin tapahtuuhan semmoista hyvin usein ja kuitenkin voi tulla onnelliseksi, hyvin onnelliseksi", lisäsi hän tukehuttaen huokauksensa.

Isän elämänvaiheet kuvastuivat elävästi pojan mieleen; voisiko hän nyt saattaa vanhemmillensa surua sentähden, että itse kärsi.

"Minä jään", sanoi hän.

Silloin saapui kiireellinen viesti kuningas Eerikiltä, että Niilo herran tuli hänen lähettiläänänsä matkustaa Englantiin jatkamaan keskusteluja kuningatar Elisabetin kanssa.

"Kuinka minä voisin onnistua, kun Juhana herttua ja Niilo Gyllenstjerna, tuo terävä valtiomies, eivät ole onnistuneet", väitti hän.

Kreivi Svantekin myönsi, että se oli joutava yritys.

Mutta milloinpa ei herättäisi äidin ylpeyttä se seikka, että hänen poikansa tulee huomatuksi?

Märta rouva arveli, että se, mikä ei ollut onnistunut valtakunnan korkeimmille, varmaankin onnistuu hänen rakkaalle Niilolleen, ja hän pyysi ja rukoili, että poika ottaisi vastaan tuon kunniakkaan toimen.

"Se hyvä puoli asiassa on, että pääset taas ulkomaille", myönsi isä.

Niilo matkusti Tukholmaan saamaan kuninkaan määräyksiä ja sieltä suoraa päätä Elfsborgiin, jossa laivat odottivat.

Hän oli iloinen siitä, ettei ollut nähnyt Ceciliaa eikä kuullut mitään juoruja hänestä; uusissa olosuhteissa hän ehkä pian unohtuisi.

Mahdotonta, Cecilian kuva oli kuin poltettu hänen sydämeensä.

Oikullisen naisen voittaminen oli yhtä mahdoton tehtävä Niilolle kuin kenelle muulle tahansa, ja hän valmistautui jo paluumatkalle, kun sai kirjeessä Märta rouvalta tietää, että Cecilia vihdoinkin oli saanut kosijan.

Badenin rajakreivi oli jo pyytänyt hänen kättänsä ja saanut suosiollisen vastauksen.

"Mitä minä hänestä huolin", kirjoitti Märta rouva, "mutta sinun tähtesi ilahuttaa minua, että hän joutuu maasta pois, jotta sinä pääset näkemästä häntä ja kuulemasta puhuttavan hänestä."

"Onkohan mahdollista, että hän jo on voinut rakastua toiseen?" sanoi
Niilo itsekseen. "Tämä on jo kolmas."

Mutta kaikenmoisilla verukkeilla hän siirsi lähtöänsä tuonnemmaksi, kunnes kuningatar lopuksi antoi varmasti kieltävän vastauksen.

Suureksi kummastuksekseen sai Niilo tähän aikaan kiihkeän ja hehkuvan kirjeen Cecilialta. Tämä kirjoitti, ettei koskaan ollut unhottanut ensi lempeänsä ja että tuli olemaan kuolemaansa asti uskollinen sille. Salaisten voimain kautta oli hän saanut tietää, että Niilon sydän yhä vielä kuului hänelle, ja sentähden hän toivoi, että Niilo palajaisi pyytämään hänen jalkojensa juuressa anteeksi sitä rikosta, ettei jo kauan sitten ollut tuota hänelle tunnustanut.

Mikä hävyttömyys!… Niilo tuskin uskoi silmiänsä; tuollaisenko kirjeen hänen Ceciliansa voisi kirjoittaa! Ei, se ei ollut enää hänen lempensä esine, vaan langennut, kurja nainen!

Hän tuli kyllä kohtelemaan häntä hänen ansionsa mukaan.

Pian senjälkeen hän palasi Ruotsiin ja Tukholmaan, antoi kuninkaalle kertomuksen toiminnastaan ja kiiruhti Hörningsholmaan.

Siellä hänet otettiin avosylin vastaan, ja hän taisteli miehuullisesti voittaakseen "heikkoutensa", jota hänen nyt itsekin täytyi kirota.

* * * * *

Mutta palatkaamme kertomukseemme.

Syyskuu oli puolillaan. Lempeät, suloiset syyspäivät houkuttelivat ulkoilmaan, ja liiteleväin perhosten tavoin kuljeksivat nuoret Hörningsholman puistossa ja puutarhoissa, sillaikaa kuin vanhemmat etenkin herra Pietari Brahen tultua jatkoivat neuvottelujaan ja keskustelujaan.

Suuri hälinä nousi, kun sanansaattaja vaahtoisella hevosella karahutti pihaan ja toi kiireellisen kirjeen kreivi Svantelle.

Sen oli kuningas itse armollisesti ja omakätisesti kirjoittanut; hän sanoi suurine seurueineen tahtovansa vierailla Hörningsholmassa, ja he olivat jo nousseet laivoihin, kun sanansaattaja lähetettiin maanteitse.

Nyt sai Märta rouva tilaisuuden näyttää kykyänsä; Hörningsholmaan mahtui kyllä paljon vieraita, mutta kukaan ei tiennyt, kuinka monta kuninkaalla oli mukanaan, ja talo oli ennestään melkein täynnä.

Mutta nyt ei auttanut; lähimmät sukulaiset ja ystävät siirrettiin lähitaloihin, tyttäret ja muu nuoriso pantiin toimimaan kukin alallansa, mutta kukaan ei ruvennut lähtöhommiin, se vain olisi loukannut isäntäväkeä.

Isäntä ja hänen miehiset vieraansa tähystelivät innokkaasti merelle päin nähdäkseen, milloin laivat lähenivät, ja tornissa oltiin

aina vahdissa.

Vastaanotto oli saatava niin juhlalliseksi, kuin niukka aika suinkin myönsi, ja siinä saatiin kyllä havaita, että Märta rouvalla oli erinomainen kyky niin hyvin panemaan kaikki voimat toimintaan kuin myöskin saamaan ne toimimaan niin, että siitä jotakin syntyi.

Aivan kuin taikavoimalla valmistui vihreitä kunniaportteja ja kukkasköynnöksiä porttien ja ovien yläpuolelle, ja kaikkialla loistivat Eerikin nimikirjaimet punaisista, valkoisista, sinisistä tai keltaisista kukista kiedottuina.

Itse valvoi Märta rouva näitä ulkohommia, mutta hänen monilukuiset palvelijattarensa saivat kyllä huomata, että hän piti huolta myöskin sisäaskareista.

Jo toisena päivänä oli kaikki valmista juhlalliseen vastaanottoon, mutta vieläkään ei aluksia näkynyt.

Svante kreivi arveli, että heitä luultavasti oli kohdannut vastatuuli, mutta Märta rouva tuumaili, ettei heidän pitäisi odotuttaman itseänsä, kun hän kerran oli niin paljon vaivaa nähnyt.

Hörningsholma on Södermanlannissa erään Itämeren lahdelman rannalla. Se on rakennettu korkeille perustuksille ja komeasti, on nelikerroksinen, vahvat tornit nurkissa.

Neljäntenä päivänä ilmoitti pitkäveteinen torven toitotus eräästä tornista, että kaleerit olivat näkyvissä.

Tästä nousi yleinen hälinä.

Mutta kaikki oli ennakolta valmiina.

Kanuunat olivat jo ladatut, ja kaksi miestä kiiruhti kunkin luo ampuakseen merkin saatuansa tervehdyslaukauksen.

Kellotapulissa olivat soittajat valmiina.

Kaikista lähiseudun mökeistä tulvaili kiireesti juhlapukuihinsa pukeutunutta rahvasta, vihreät oksat kädessä.

Eräs Märta rouvan uskotuista palvelijoista oli saanut käskyn antaa heille merkin, milloin heidän tuli huutaa:

"Eläköön kuningas!"

Mutta voi sitä, joka ei kirkunat täyttä kurkkua! Hän joutui tekemisiin armollisen rouvan kanssa.

Nyt alkoivat kellot soida.

"Hyvät herrat, rientäkäämme vastaanottamaan kuningasta", sanoi Svante kreivi.

Miehissä he lähtivät laiturille.

Luotuaan vielä silmäyksen kuninkaalle varattuihin huoneisiin lähti Märta rouvakin pää pystyssä, tyttäriensä, naissukulaistensa ja ystäviensä sekä lukuisan juhlapukuisen palvelija joukon seuraamana samoin alas laivasillalle.

Ensi silmäyksellä hän huomasi, ettei oltukaan pantu paikalleen mattoa, jolle kuninkaan piti astuman; silmät tulta iskien hän kääntyi ja viittasi.

Lähimmät palvelijat kiiruhtivat paikalle.

Pari korvapuustia kajahti, ja kirvelevin poskin kiiruhtivat palvelijat täyttämään mitä oli laiminlyöty.

Itse hän määräsi, miten alustalaisten ja palvelusväen tuli sijoittua, ja asettui sitten naisineen laiturin vasemmalle puolelle, kreivin ja muiden herrojen seisoessa oikealla.

Jo saattoi paljain silmin nähdä molemmat laivat, jotka myötätuuleen lähenivät, eikä kestänyt kauan, ennenkuin voi ensimäisessä laivassa tuntea kymmenkunnan herran ympäröimän kuninkaan.

Toisessa kaleerissa näkyi vain naisia.

"Jos hän aikoo tuoda jalkavaimonsa tänne, niin minä majoitan heidät saunaan; linnaan he eivät saa tulla", sanoi Märta rouva jotenkin kovalla äänellä.

"Varokaa, rakas äiti, joku saattaa kuulla", kuiskasi Anna Bielke.

Ei mitään vastausta. Märta rouva vain tähysteli jälkimäiseen laivaan.

Nyt pamahtivat ensimäiset tervehdyslaukaukset.

Kaikki hatut lensivät päästä.

Kuningas vastasi tervehdykseen.

"Se on prinsessa Cecilia", kuiskasi taas Anna.

"Hänen rakastajattariensa joukossa… se sopiikin mainiosti!"

"Äiti, äiti, te saatatte meidät kaikki onnettomuuteen!"

"Ole levollinen, kyllä minä voin olla viekaskin, jos niin tarvitaan."

Hän astui muutaman askeleen lähemmäksi.

Ensimäinen laiva laski rantaan, ja kuningas nousi maalle.

Taas paukkuivat kanuunat.

Kellojen soitto kuului yhtämittaa.

Kansa huusi täyttä kurkkua:

"Eläköön Eerik neljästoista!"

Valtakunnan etevimmät herrat ja aateliset kumartuivat maahan asti ottaessaan vastaan korkeata vierasta.

Aurinko oli korkealla taivaalla, ilma lämmin ja luonto pukeutunut rikkaimpiin ja kirjavimpiin väreihinsä.

Kuningas Eerik luuli luonnollisesti, että kaikki oli hänen kunniaksensa.

Hän olikin paraimmalla tuulellaan, hymyili ystävällisesti kokoontuneelle kansalle, syleili isäntää ja nuorta Niilo herraa ja pudisti muiden kättä lausuen jokaiselle muutamia ystävällisiä sanoja.

Senjälkeen hän kääntyi Märta rouvaan syleillen häntäkin.

"Oletteko minulle pahoillanne, kun tulen teille vaivaksi, Märta rouva?" kysyi hän.

"Mitä tekee rakastetuinta varten, sitä ei lue vaivaksi", vastasi Märta rouva ivallisesti hymyillen ja syvään niiaten.

Eerik otti kaiken täydeksi todeksi, eikä kukaan huomannut niitä vaanielevia haukansilmiä, jotka aivan kuninkaan takana tyystin tarkastelivat kaikkia läsnäolevia.

"Sallikaa minun nyt tervehtiä tyttäriänne; rouva Anna Bielke on ainoa heistä, jonka tunnen."

"Jos teidän armonne suvaitsee: Sigrid, Magdaleena. Margareeta."

Nuoret neitoset niiasivat syvään, sen mukaan kuin heidät esitettiin kuninkaalle.

"Kaikkien pyhimysten nimessä, kauneus näyttää majailevan teidän perheessänne!"

Varsinkin Magdaleena veti hänen huomiotansa puoleensa. "Jalo neiti, sallikaa minun katsoa kirkkaisiin silmiinne", sanoi hän mielistelevästi pitäen kiinni hänen kädestään.

Punastuen neito nosti silmänsä, joissa kuvastui säälinpyynnön ilme.

Eerik sitävastoin luuli huomaavansa niissä heräämäviä taipumuksia, ja sentähden hän pudisti kovasti hänen pientä kättänsä, ennenkuin laski sen irti.

Täällä oli useitakin tervehdittäviä, ja nyt laski toinenkin laiva laituriin.

Silloin kaikui hopealta helähtävä nauru, ja kevyenä kuin lintu hypähti Cecilia laiturille; mutta siihen hän pysähtyi suorana ja jäykkänä odottaen tulevansa arvonsa mukaan vastaanotetuksi.

Svante kreivi kiiruhti esiin lausumaan hänet tervetulleeksi ja osoittamaan hänelle kunnioitustansa.

Cecilia näytti hajamieliseltä, ja hänen katseensa harhailivat ylt'ympäri.

Silloin hän näki Niilo herran ja punastui kovin.

Samassa tervehti Märta rouva häntä. Tervehdys oli Cecilian puolelta hyvin hätäinen; kiireellisesti hän sanoi: "Niinkuin näette, en minä tule yksin; mutta omalle varalleni on minulla mukanani ainoastaan kaksi palvelijatarta. Kuningas ja Elisabet saavat vastata muista."

Se oli Märta rouvan sisarentytär, joka rohkeni puhutella häntä näin. Ankara rouva seisoi äänettömänä ja tuijotti ihmetellen kaunista prinsessaa.

Mutta tämä ei enää välittänyt hänestä, vaan kääntyi ritariin.

"Tiedättekö ehkä, serkkuseni, että olen tullut tänne teidän tähtenne", sanoi hän armollisesti.

Tämä vain kumarsi.

"Niin, älkää nyt kuvitelko mitään mielessänne; minä tahdon kuulla uutisia Englannista ja sallin puolestani teidän miellytellä itseäni niin kauan kuin rakastettu herra veljeni suvaitsee viipyä täällä."

"Valtiokanslerilla on paljon parempi kertomiskyky kuin minulla."

"Jättäkää se minun arvosteltavakseni; kas niin, tarjotkaa nyt käsivartenne."

Welcome to our website – the perfect destination for book lovers and knowledge seekers. We believe that every book holds a new world, offering opportunities for learning, discovery, and personal growth. That’s why we are dedicated to bringing you a diverse collection of books, ranging from classic literature and specialized publications to self-development guides and children's books.

More than just a book-buying platform, we strive to be a bridge connecting you with timeless cultural and intellectual values. With an elegant, user-friendly interface and a smart search system, you can quickly find the books that best suit your interests. Additionally, our special promotions and home delivery services help you save time and fully enjoy the joy of reading.

Join us on a journey of knowledge exploration, passion nurturing, and personal growth every day!

ebookmasss.com